

สถานการณ์ปัญหาหมอกควันเหนือ ปี 2559 ฉบับที่ 3/2559
ประจำวันวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559

สถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พะเยาแพร่ น่าน และตาก ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559 พบ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าระหว่าง 60 – 125 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (แสดงดังภาพที่ 1) พบว่า เกินมาตรฐาน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เพียงสถานีเดียวที่บริเวณ ต.ในเมือง อ.เมือง ลำพูน (125 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) โดยเมื่อเทียบกับมาตรฐานค่าเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน ของกรมอนามัย คืออยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ โดยประชาชนกลุ่มเสี่ยง อาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ตาอักเสบ มีอาการแสบหน้าอก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นไม่เป็นปกติ คลื่นไส้ อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย และประชาชนทั่วไป อาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจส่วนบน (ไอ หายใจลำบาก) ระคายเคืองตา

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณ PM10 ในช่วง 7 วันที่ผ่านมา ตั้งแต่เริ่มมีปัญหาหมอกควันและปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM10) เกินมาตรฐานตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559 นั้น พบว่า ที่สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ต.ในเมือง อ.เมือง ลำพูน มีระดับ PM10 สูงเกินมาตรฐานติดต่อกัน 7 วัน โดยในวันนี้ มีแนวโน้ม PM10 ลดลงในช่วง 3 วันที่ผ่านมา ในภาพรวมทั้ง 9 จังหวัด มีปริมาณ PM10 คงที่และลดลง ยกเว้นสถานีตรวจวัดที่ ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ที่ระดับ PM10 เพิ่มขึ้นจากเมื่อวาน ที่ 78 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็น 92 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ดังนั้น ประชาชนควรติดตามสถานการณ์หมอกควันอย่างต่อเนื่อง

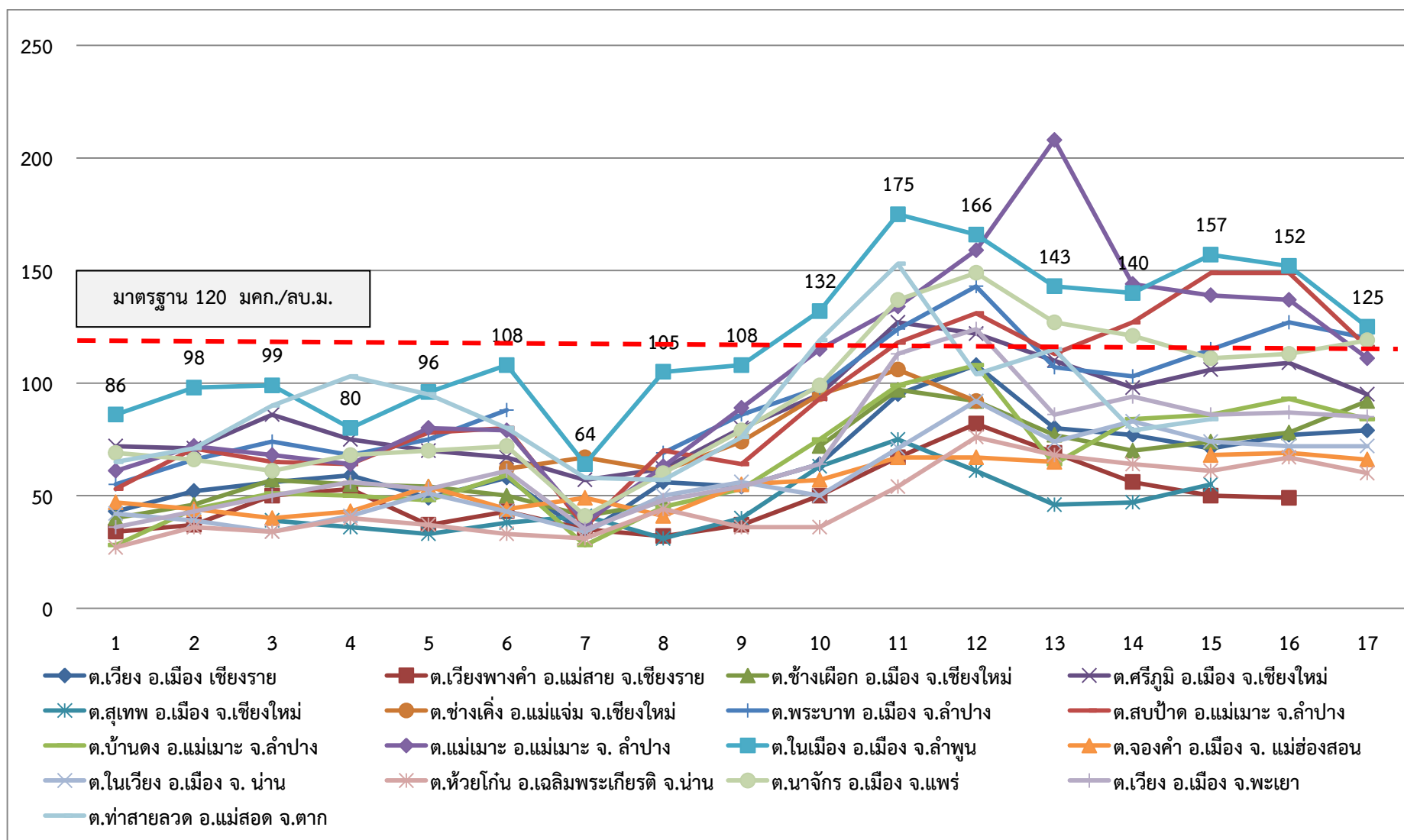
ทั้งนี้ ประชาชนสามารถประมาณค่าระดับ PM10 โดยใช้การสังเกต หรือใช้ทัศนียภาพในการมองเห็นเป็นตัวแทนของเครื่องตรวจวัดอีกทางหนึ่ง โดยใช้แนวทางของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ใช้ข้อมูลของ California Department of Public Health, USEPA ในการประมาณค่าระดับอนุภาคจากการประเมินการมองเห็น หรือทัศนียภาพที่มองเห็น ดังตารางที่ 1

อันดับคุณภาพอากาศ	ระยะการมองเห็น (กิโลเมตร)	สีที่กำหนดใช้	ระดับ PM10 (ค่าเฉลี่ย 1 ชม.µ/m3)	ระดับ PM10 (ค่าเฉลี่ย 24 ชม.µ/m3)
คุณภาพดี	มากกว่า 17	ฟ้า	0 - 38	0-12
คุณภาพปานกลาง	9 ถึง 16	เขียว	39 - 88	12.1- 35.4
มีผลต่อกลุ่มเสี่ยง	5 ถึง 8	เหลือง	89 - 138	35.5 – 55.4
มีผลต่อคนทั่วไป	3 ถึง 4	ส้มอ่อน	139 -351	55.5 – 150.4
มีผลต่อสุขภาพคนทั่วไปมาก	1.5 ขึ้นไป ไม่เกิน 3	ส้มแก่	352 - 526	150.5 – 250.4
อันตราย	น้อยกว่า 1.5	แดง	มากกว่า 526	มากกว่า 250.5

โดยมีหลักการดำเนินการ คือ

1. ไม่หันหน้าไปทางพระอาทิตย์
2. กำหนดช่วงระยะทาง (กิโลเมตร) ในการมองเห็นจุดหรือตำแหน่งที่เป็นเป้าหมายในการมอง เช่น ภูเขา เจดีย์ ตึกสูง
3. หลังจากที่กำหนดช่วงระยะทางในการมองเห็น ให้ใช้ตารางที่ 1 ในการระบุผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งคำแนะนำสำหรับประชาชน
4. ไม่ควรใช้วิธีการประมาณค่านี้ภายใต้เงื่อนไขที่มีความชื้นสูงเกินกว่า 65%
5. ให้ประมาณค่า ในช่วงเวลา 08.00 – 09.00 น. ทุกวัน แล้วรายงานคุณภาพอากาศตามสีที่กำหนด ในเวลาไม่เกิน 09.30 น.

ภาพแสดง สถานการณ์ PM10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง หน่วยไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) ใน 9 จังหวัดภาคเหนือตั้งแต่ วันที่ 1 -17 กุมภาพันธ์ 2559

คำแนะนำในการปฏิบัติสำหรับประชาชนและเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข วันที่ 17 ก.พ. 59

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับประชาชนทั่วไปและประชาชนกลุ่มเสี่ยง รวมถึงแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข เพื่อการเฝ้าระวัง เตือนภัย และดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่ ในบริเวณ ต.ในเมือง อ.เมือง ลำพูน มีระดับฝุ่น PM10 ในช่วง 121-150 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็นระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ มีคำแนะนำต่อประชาชนในการปฏิบัติ ดังนี้

ประชาชนกลุ่มเสี่ยง

1. หลีกเลี่ยงการออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมที่ออกแรงหนักภายนอกอาคาร
2. จำกัดเวลาในการทำกิจกรรมที่อยู่นอกบ้านหรือนอกอาคารให้น้อยลง
- 3.สวมใส่หน้ากากที่ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมครอนได้ ในกรณีที่อยู่นอกอาคารหรือบริเวณที่มีปริมาณฝุ่นละอองสูง
4. หากมีอาการผิดปกติ ให้ปรึกษาแพทย์หรือไปที่สถานบริการสาธารณสุข

ประชาชนทั่วไป

1. งดกิจกรรมที่ทำให้เกิดฝุ่นละออง
2. ไม่รองรับน้ำฝนไว้ใช้อุปโภคและบริโภค
3. ปิดประตูหน้าต่างไม่ให้ฝุ่นละอองเข้ามาในอาคาร
4. ควรหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมนอกอาคารเป็นเวลานาน
5. ควรสังเกตอาการผิดปกติ หากมีอาการให้ปรึกษาแพทย์หรือไปที่สถานบริการสาธารณสุข

แนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุข เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ รวมทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นต้น มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. การเฝ้าระวัง และสื่อสารเตือนภัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการดังนี้

- ติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก แจ้งเตือนตามระดับความรุนแรง ออกประกาศวิชาการ และสื่อสารเตือนภัยเกี่ยวกับอาการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับกลุ่มเสี่ยง
- สรรองและสนับสนุนหน้ากากป้องกันฝุ่นละอองแก่ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนกลุ่มเสี่ยง
- ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการป้องกันอันตรายจากฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน เช่น การใช้หน้ากากป้องกันฝุ่นละออง การจัดเตรียมห้องสะอาดในบ้านเรือนของตนเอง เป็นต้น
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานการเฝ้าระวังและสื่อสารเตือนภัยร่วมกัน เช่น แจ้งโรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก ให้ตรวจดักกิจกรรมภายนอกอาคาร

2. การดูแลสุขภาพประชาชน สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับในพื้นที่ ดำเนินการดังนี้

- ตรวจคัดกรอง หาประชาชนกลุ่มเสี่ยง และให้การดูแลรักษาสุขภาพ หากพบว่ามีอาการเจ็บป่วย
- จัดเตรียมพื้นที่หรือห้องสะอาดเพื่อรองรับผู้ป่วย โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่ต้องให้การดูแลเป็นพิเศษ
- เตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับผู้ป่วย รวมทั้งอุบัติเหตุ ที่เป็นผลมาจากปัญหาฝุ่นละออง เช่น ถังออกซิเจน เครื่องช่วยหายใจ ฯลฯ
- ออกเยี่ยมบ้านเพื่อติดตามอาการของประชาชนกลุ่มเสี่ยง และให้ความรู้ คำแนะนำแก่ประชาชนในการดูแลตัวเองภายใต้สถานการณ์ปัญหาฝุ่นละออง
- กรณีที่พบการเจ็บป่วยเพิ่มมากขึ้นอย่างผิดปกติ ให้ส่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เป็นทีมสอบสวนโรคและวิเคราะห์สถานการณ์ ติดตามความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น และส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป